

3 - SEP. 1925

Aiud, 3 Septembrie 1925.

No. 19.

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
ier pentru comitele școlare și partic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizor-
atului școlar — Aiud.

Insertiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu
se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Organizarea învățătorimii noastre.

Nu înșir cifre, dar afirm cu toată tăria, că învățătorimea noastră formează cea mai numeroasă tagmă de funcționari din țară. Munca, pe care o prestează această învățătorime pentru neam și țară, este de o valoare incalculabilă. E de ajuns să spun doară atât, că pe temelia ce o fac învățătorii se razămă întregul edificiu al culturii noastre naționale. Dacă n'ar exista temelia aceasta, nu s'ar putea clădi nimic; țara și neamul ar sta pe loc, ori s'ar prăbuși cu totul. Învățătorimea e deci factorul cel mai important în organizația de stat a unui popor.

Cu toate aceste învățătorimii noastre nici astăzi nu i se dă atenția cuvenită. Și într'adevăr; aceasta învățătorime și astăzi e privită peste umăr de alte tagme. Drepturile învățătorimii sunt nesocotite, iar munca și ostenețele ei sunt așa de slab răsplătite încât e o adevărată rușine pe neamul și țara noastră, căs plătește așa de rău învățătorii.

De aci apoi a urmat seria aceea mare de *doleanțe învățătoreșii*, cuprinse în memorii, cum bună oară a fost cazul cu recentul memoriu al corpului didactic primar român din Bucovina, publicat în No 17 al
lei reviste.

Pentru îmbunătățirea situației morale și materiale a învățătorimii noastre se poartă acuma de mult timp o **uptă desperată**. Rezultatele acestei lupte însă în cea mai mare parte sunt negative.

Eșecul acesta se poate atribui în prima linie slabei și defectuoasei organizări de astăzi a învățătorimii noastre. Și de fapt; această organizare astăzi numai corespunde scopului.

Pentru eluizarea drepturilor și apărarea intereselor comune, învățătoria noastră trebuie să se unască într'o *asociație regnicolară*, adică peste țara întreagă și nu după provincii, ca până acuma. Comitetul central al acestei asociații are să fie compus din reprezentanții învățătorimii din toate provinciile românești, după o anumită proporție. Organizațiile învățătorești pe județe vor rămânea și pe mai departe.

Comitetul central va fi sufletul întregii organizații. Activitatea lui în prima linie va trebui îndreptată asupra educației și disciplinării masei celei mari a învățătorimii. Spre scopul acesta va desfășoara o activitate vie și continuă prin ziare, reviste și broșuri; dezvoltând conștiința și demnitatea de învățător în fiecare membru al organizației. Activitatea organizațiilor învățătorești județene încă va trebui intensificată. Cum s'a lucrat până acuma numai poate merge. Trebuie să se muncească *conștient* și *mult* din partea tuturor. Numai prin muncă asiduă și împlinirea punctuoasă a datoriilor se vor putea obține rezultatele dorite.

De închiere mai amintesc, că asociația nu are să facă jocul nici unui partid politic. Ea va lupta din toate puterile ca să scoată politica din sinul membrilor săi. Asociația nu va face decât o politică învățătorească, menită ca să înalțe tagma învățătorească, s'o fortifice și să-i câștige cinstea și vaza, ce i se cuvine în societatea omenească.

Dacă se va lucra așa atunci situația învățătorimii noastre de bună seamă se va schimba în spre bine. Doleanțele ei ori când vor fi împlinite mai de grabă, pentru că nimenea nu s'ar încumeta să refuze cererile juste și

îndreptățite ale unei lagme numeroase, bine organizată și bine disciplinată, care la caz contrar ar ști să-și impună voința și pe altă cale.

Invățătorimea noastră deci n'are decât să se pună cu sârguință pe lucru și va obține cu siguranță cele mai frumoase rezultate.

Strius.

Lecție practică de aritmetică.

Noțiunea lui 10 ca fond.

Când N. a trecut grămada de 9 unimi de monete peste a 10-a unime de alături, câte unimi de monete găsiți că fac: $1 \text{ u.} + 9 \text{ u.}$? (... 10 u.) Și grămada de 10 unimi, pe ce loc o formăm: pe locul celor 9 unimi, de monete, ori pe locul unimei a 10-a? (pe locul unimei a 10-a). Din câte unimi făcurăm la început grămada întâi de cutii? (... din 9 unimi). Atunci, pe al câtelea loc formăm noi, grămada de 10 unimi de monete? (... pe locul al doilea).

c) Spuneți acum, cât fac 9 monete și cu 1 monetă? (... 10 monete). Dar o monetă și cu 9 monete? (... 10). Câtă mulțime arată o grămadă de 10 monete? (... o mulțime de 10 monete). Ce este atunci numărul 10? (... o mulțime sau o grămadă de 10 lucruri s'au ființe).

La trebuință, vom lua și alte exemple.

2. **Abstracțiunea.** a) Cât ați spus că fac 9 cutii + 1 cutie? (... 10 cutii). Dar 1 cutie + 9 cutii? (... 10 cutii). 9 monete + 1 monetă, cât fac? (... 10 monete). Dar 1 monete + 9 monete? (... 10 monete). Cât fac 9 bănci + 1 bancă (... 10 b.). Dar 1 bancă + 9 banci? (... 10 b. etc.).

În alte lecțiuni, vom trata la fel, concret apoi abstract: $8+2=10$ și $2+8=10$; apoi $7+3=10$ și $3+7=10$; $6+4=10$ și $4+6=10$; etc. Pe urma, vom continua:

Adunați tot lângă o unime, pe rând toate unimile numerelor dela 1—10! ($1 \text{ u.} + 1 \text{ u.} = 2 \text{ u.}$; $1 \text{ u.} + 2 \text{ u.} = 3 \text{ u.}$; $1 \text{ u.} + 3 \text{ u.} = 4 \text{ u.}$; ... $1 \text{ u.} + 9 \text{ u.} = 10 \text{ u.}$). Apoi: $2 \text{ u.} + 1 \text{ u.} = 3 \text{ u.}$; $2 \text{ u.} + 2 \text{ u.} = 4 \text{ u.}$; $2 \text{ u.} + 3 \text{ u.} = 5$: ...

2 u. + 8 u. = 10 u.) Pe urmă: 3 u. + 1 u. = 4 u.; 3 u. + 2 u. = 5 u.; ... 3 u. + 7 u. = 10 u.) etc.

Spuneți pe rând toate unimile, cari dau pe 10: 1 u. + 9 u. = 10 u.; 2 u. + 8 u. = 10 u.; 3 u. + 7 u. = 10 u.; ... 9 u. + 1 u. = 10 u.

d) Nu uitați: Zece unimi fac o singură *unitate*, adică o grămadă de 10 unimi. Ce fac împreună o grămadă de 10 unimi? (... o singură unitate).

Arătați la mașina de socoteală, o unitate de zece! (Se arată șirul întreg de bile). Câte unimi are acea unitate? (... 10 unimi). Arată N., și unimile acelei unități? (Elevul arată câte o bilă).

Numărați unimile, pe sârma de sus! (O unime, 2 u. 3 u. ... 10 unimi). Numărați acum, toate unitățile de zece. (Un zece, 2 z., 3 z., 4 z., ... 10 zeci).

Tineți minte! Unu este *unime*, iar zece e *unitate*.

III. Aplicarea.

Arătați la mașina de socoteală, un zece și 5 unimi! La început intervenim: Ce veți arăta la mașină? (... un zece și cinci unimi). Pentru un zece, cât bile veți da la o parte? (... 10 bile). Dar pentru 5 unimi? (... 5 bile).

Arată N., la mașină: întâi 1 zece, apoi 5 unimi! Această operație se va repeta cu bețișoare și pietricele; apoi cu linii și puncte, le tablă.

Adunați acum la mașină, 1 zece + 1 zece, înainte până la 10 zeci! (1 zece + 1 zece = 2 z.; 2 z. + 1 z. = 3 z.; 3 z. + 1 z. = 4 z.; ... 9 z. + 1 z. = 10 zeci).

Puneți tot lângă un zece, pe rând toate zecile, până la 10 zeci! (Un zece + 1 z. = 2 z.; 1 z. + 2 z. = 3 z.; 1 z. + 3 z. = 4 z.; ... 1 z. + 9 z. = 10 zeci; apoi: 2 z. + 1 z. = 3 z.; 2 z. + 2 z. = 4 z.; 2 z. + 3 z. = 5 z. ... 2 z. + 8 z. = 10 zeci; pe urmă 3 z. cu 1 z. = 4 z.; 3 z. cu 2 z. = 5 z. 3 z. cu 3 z. = 6 z.; ... 3 z. cu 7 z. = 10 z. etc.

Spuneți pe rând toate zecile, cari dau 10 zeci! (1 zece cu 9 z. = 10 z.; 2 z. cu 8 z. = 10 z.; 3 z. cu 7 z. = 10 z.; ... 9 z. cu 1 z. = 10 z.; invers: 9 zeci cu 1 z. = 10 z. 8 z. cu 2 z. = 10 z.; 7 z. cu 3 z. = 10 z. ... 1 z. cu 9 z. = 10 zeci).

Din ce zeci e făcut dar 10 zeci? (10 z. = 1 z. cu 9 z.; 10 z. = 2 z. cu 8 z.; 10 z. = 3 z. cu 7 z.; ... 10 z. = 9 z. cu 1 z.

Urmează „*Scrterea lui 10*”.

Revizor școl. cl. II, Rem. Lupescu.

Ministerul Muncii Cooperățiunii și Asigurărilor sociale. **Casa Centrala a Băncilor Populare.**

Direcțiunea școalei de Contabilitate și Educație Cooperatistă
din Ludoșul de Mureș județul Turda-Arieș.

No. 540/925.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință generală că în Ludoșul de Mureș, jud. Turda-Arieș, funcționează o **Școală practică de Contabilitate și Educație Cooperatistă**.

Cu scopul de a pregăti contabili pentru băncile populare și contabili și vânzători pentru cooperativele de tot felul, din județele: Turda Arieș, Mureș Turda, Târnava Mică, Târnava Mare, Ciuc, Cojocna, Odorhei, Brașov, Făgăraș, Sibiu, Alba-Inferioara, Solnoc Dobâca, Bistrița, Năsăud și Maramureș.

Condițiunile de admitere și modul de frecventare:

Se primesc a urma cursurile școalei, fii de țărani gospodari recomandați de băncile populare sau cooperativele de orice fel, din aceste 15 județe.

Băncile populare și cooperativele de tot felul, din aceste județe, sunt rugate a căută, sfătui și recomanda școalei, câte cel puțin 2 elevi, dintre cei mai buni la studii, cari să fie absolvenți, cel puțin, a cursului primar complet. De preferat sunt cei care posedă câteva clase secundare.

Elevii fac 9 luni de cursuri teoretice cu toții la școală, după care vor fi trimiși în practică, la unitățile cari i-au trimis timp de 6 luni; iar după practică, vor mai face încă 4 luni de cursuri de completare la școală, după care li se va elibera diploma de capacitate, în baza căreia vor face armata numai un an (art. 53. din L. R.)

După absolvire elevii vor merge să lucreze la unitățile cari i-au trimis, iar cei mai buni, vor fi întrebuințați contabili la federale și revizori contabili.

În școală elevii sunt interni și primesc: locuință, bae, masă, iluminat, încălzit etc. și vor plăti numai pentru hrană o taxă lunară de 650. L. Cei care doresc vor putea aduce alimente în natură de aceasta valoare iar dacă doresc vor putea fi și externi.

Cei cari doresc să urmeze cursurile acestei școale, vor înainta, până la 10 Sep. 1925. direcțiunei școalei de Contabilitate și Educație Cooperatista din Ludoșul de Mureș, jud. Turda Arieș, următoarele acte necesare pentru înscriere.

1. O cerere scrisă de mână proprie a elevului cu arătarea adresei exactă (Comuna județ, poșta ultima, etc.)
2. Certificatul de studii.
3. Extrasul de naștere (etatea dela 15—19 ani și dela 23 ani în sus.)
4. Certificatul de moralitate.
5. Actul de vaccinare.
6. Un proces verbal de recomandare, din partea băncii sau cooperativei.

Concursul de admitere se va incepe Luni 21 Sept. ora 9 a. m.

La concursul de admitere elevii vor fi examinați, la oral, din obiectele de: Limba Română, Aritmetica, Istoria și Geografia țării și vor da probe scrise la: Limba Română, Aritmetică și Caligrafie.

Absolvenții fac angajament că vor lucra cel puțin 5 ani la unități Coop.

Societățile coop. sunt acelea cari contribue la ridicarea stării economice. Pentruca acestea să poată progresa, au nevoie de elemente anume pregătite.

Toți Dnii intelectuali, in special Dnii preoți și învățători dela sate, sunt rugați a aduce aceasta publicare la cunoștința locuitorilor, indemnându-i să și trimită copiii la această școală, unde într'un timp scurt și fără cheltueli mari, li se dau cunoștințe suficiente, pentru a putea ridica unitățile cooperative la nivelul dorit. Tinerii, cari urmează această școală, pot ajunge oameni fruntași in satul lor și folositorii unităților cooperative.

Victor Davidescu

Directorul școlael. Subinspector dela șat
din centrala băncilor populare.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica in partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat inregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Revizoratul școlar al județului Alba de jos.

No. 1693—1925.

I.

In conformitate cu ordinul On. Minister al Instrucțiunii No. 59860—1925 invităm pe toate Direcțiunile școlaelor noastre primare, cari au primit încă in anul 1923 *Dicționarul Transilvaniei* editat de dl profesor D. C. Martinovici, ca să ne trimită pe adresa noastră cu reintoarcerea postei suma de 50 Lei, costul acestui dicționar. E vorba de un număr de 113 școlae, cari au primit neforțate de nime acest dicționar pe care l'au reținut pentru trebuințele lor prin urmare achitarea lui se impune astăzi imperios.

No. 1722/1925.

II.

Invităm pe domnii preșidenți ai ccercurilor culturale, ca până la 15 I. c. să ne inainteze necondiționat rapoartele generale despre activitatea desfășurată in cursul anului școlar trecut. Rapoartele aceste să ni se inainteze cu orice fel de rezultat. Ceice nu vor satisface intru toate ordinului nostru vor fi amendați.

No. 1949/1925.

III.

In cele următoare Vă comunicăm spre știre și strictă conformare ordinul Inspectoratului Regional No. 14864—1925 :

„Consistoriul Archidiecezei ortodoxe române din Sibiu ne comunică cu Nr. 6.525/1925, că unii învățatori refuză se dea oficiilor protopopești datele privitoare la numărul elevilor ortodoxi care cercetează școala.

„Vă invităm să dați ordin învățătorilor să ajute pe preoți la alcătuirea acestor date, care de altfel nu comportă o pierdere de timp prea mare.

„Veți recomanda învățătorilor, după cum am mai cerut și altă dată, să păstreze cea mai desevărsită armonie cu biserica, înlăturând asperitățile care duc la conflicte dăunătoare”.

No. 1998/1925.

IV.

In cele următoare, Vi se comunică ordinul Nr. 79496/1925 al Onor. Minister al Instrucțiunii publice :

„Ministerul de Război, Marele Stat Major cu adresa Nr. 4550 din 15 Maiu a. c., ne face cunoscut, că pentru o cât mai grabnică complectare a vacanțelor de învățatori, a aprobat ca toți absolvenții școlaelor pregătitoare pentru dobândirea gradului de ofițer în rezervă să fie lăsați la vatră cu condițiunea :

1) Să fie acceptați de Ministerul de Instrucție pentru ocuparea de catedră in învățământ.

2) Să dea o declarație că renunță de a deveni ofițer la rezervă.

Toți tinerii aflați in această categorie, vor face cereri de ocupare de catedre la Ministerul de Instrucțiune prin corpurile de trupă unde fac serviciul și in baza aprobării Ministerului de Instrucție vor fi lăsați imediat la vatră de corpurile unde completează.”

No. 2063—1925.

V.

Toate școlaelle noastre de stat sunt strict indrumate ca să ne inainteze imediat socotelile de pe anul bugetar 1922—1923. De ne executare facem responsabili pe respectivii dnii directori.

Cărți și Reviste.

Curierul cooperației sătești, revistă lunară. Prețul 50 Lei anual. No. 7—8 de Iulie și August are in frunte un articol cu titlul: *Cooperația școlară* de dl T. C. Ionescu-Pășcani. Asupra acestui interesant articol dacă vom putea vom reveni.

Este interesul fiecărui Domn Învățător ca pentru anul nou școlar să-și procure toate manualele și rechizitele școlare numai dela **Cooperativa Învățătorilor**, Aiud, fiindcă prin aceasta fiecare membru contribuie la sporirea capitalului său, apoi aici cumpăra calități mai bune cu prețuri mai estine ca ori unde

Din prețul manualelor școlare acordăm Dnilor Înv. 10% rabat.

În depozit vom avea la 1 Septembrie următoarele manuale introduse în școlile din județul Alba de jos:

Cl. I.	T. Cocișiu :	Abecedar	Lei	6.—
		Stroia—Lăpădat	"	10.—
		Biciulescu	"	10.50
Cl. II.	T. Cocișiu	Carte de cetire cl. II.	"	4.—
	Dulfu-Ch.-Crist.	C. de cetire cl. II. urb.	"	27.50
	Dulfu-Gh.-Ghiță	Aritmetică cl. II. urb.	"	9.—
	Biciulescu	" " " "	"	10.50
	M. Sasu	Geografia județului	"	15.—
Cl. III.	Dulfu-Ch.-Crist.	Cetire cl. III. urb.	"	26.50
	Patrășcan-Petr.	Gramatică cl. III. urb.	"	9.50
	Const.-Petrescu	Aritmetică " " " "	"	8.50
	Dulfu	Geografia României	"	14.—
		Harta României	"	15.—
Cl. IV.	Dulfu	Cetire cl. IV. urb.	"	16.50
	Patrășcan-Petr.	Gramatică	"	9.50
	Const.-Petrescu	Aritmetică cl. IV. urb.	"	15.—
	Dulfu	Geografia Continentelor	"	16.50
		Harta Europei	"	15.—
	Popa-Burcă	Atlas Geografic	"	35.—

Orice alt manual ce nu avem în depozit, la cerere se procură în timpul cel mai scurt. **Prețul curent al rechizitelor școlare**: 100 buc. Caete din hârtie albă, liniate dictando, aritmetică și caligrafie Lei 85.—
 100 buc. Caete pentru desen hârtie bună 6 file Lei 180
 100 " " " " " " 12 " 360
 1 cutie (100 buc.) creioane de piatră Lei 50. Tăbliță de piatră Lei 15 și 20. 1 cutie (144 buc.) penițe aluminiu Lei 65. 1 cutie (50 buc.) cretă albă bucăți

Toate celelalte articole de școală și birou, ca creioane, tocuri, gumă de sters, hârtii, plicuri, bureți de tablă, cerneală etc. le vindem cu prețurile cele mai estine. Comandele sosite prin poștă se expediază în ziua sosirei. În permanență mare asortiment de articole de manufactură. Rugăm tot sprijinul.

Cooperativa Învățătorilor din jud. Alba de jos — AIUD.